

บทที่ 9

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศึกษาวิจัยเรื่อง "การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2551" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 4 ประการ คือ

1. เพื่อทราบถึงกระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ที่นำเสนอเป็นรายตอน (Serial)
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส"
3. เพื่อทราบถึงกระบวนการทำงาน การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ที่ถูกนำเสนอเป็นรายตอน (Serial)
4. เพื่อทราบถึงสาเหตุและปัจจัยต่างๆที่ทำให้บทถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเมื่อนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์

กรอบแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาศัยทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตละครโทรทัศน์, กระบวนการตัดสินใจ ,การเข้ารหัส,แนวคิดเกี่ยวกับผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ และการเขียนบทละครโทรทัศน์เป็นหลัก

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทละครโทรทัศน์ และจากบทโทรทัศน์มาเป็นละครโทรทัศน์โดยแผ่นดีวีดีดอลเนกประสงค์ (DVD-Digital Video Disk)ของละคร และใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) กับผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับการแสดง และผู้ที่เกี่ยวข้องมารวบรวม โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จากการศึกษากระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์ ปีพ.ศ. 2551 ของผู้เขียนแต่ละตอน พบว่า ก่อนการเริ่มเขียนบท ผู้เขียนจะต้องศึกษาข้อมูลต่างๆให้เพียงพอเสียก่อน ไม่ว่าจะเป็นความเข้าใจในประเภทของละคร, โครงเรื่องของนางทาสปีพ.ศ. 2536, สถานที่ถ่ายทำ และนักแสดงที่ถูกเลือกมารับบทตัวละครต่างๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถูกเลือกมาก่อนแล้ว ผู้เขียนบทไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนด ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ทำได้แค่เพียงเข้ารหัสกำหนดลักษณะต่างๆของตัวละครใหม่ให้มีความเหมาะสมกับนักแสดง

และเมื่อผู้เขียนบททำการเขียนบทละครในแต่ละตอนก็มีการตัดสินใจในประเด็นต่างๆที่แตกต่าง กันไปในหลายครั้ง ถือได้ว่าผู้เขียนบทละครมีกระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์แบบ ค่อยเป็นค่อยไปไม่ต่อเนื่อง (Strategy of Disjointed Incremental) เนื่องจากผู้เขียนบทมีเวลาน้อย มากในการผลิตตัวบทออกมา จึงทำให้ต้องเลือกเข้ารหัสบทละครที่ดีที่สุดที่สามารถคิดได้ใน ขณะนั้นเพื่อให้กองถ่ายได้นำบทไปถ่ายทำ และออกอากาศให้ทันเวลา นอกจากนี้ ผู้เขียนบทยังมี ขั้นตอนในการเขียนบทละครที่แตกต่างไปจากหลักทฤษฎีการผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้กล่าวถึงใน บทที่ 2 คือบทละครเขียนบทละครยังไม่เสร็จทั้งเรื่องละครก็ถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ ออกอากาศสู่สายตาผู้ชม อีกทั้งผู้เขียนบทยังไม่มีการทำทรีทเมนต์ในการเขียนบทละครแต่ละตอน โดยผู้เขียนบทที่เขียนบทเต็มรูปแบบไปเลยครั้งเดียว เพราะถนัดที่จะมีความรู้สึก และรับรู้ร่วม ไปกับตัวละครในขณะนั้นมากกว่าที่จะวางแผนอย่างชัดเจนไว้ล่วงหน้า บทละครที่ผลิตออกมาจึง เกิดจากการตัดสินใจของผู้เขียนบทในขณะนั้น ซึ่งผู้เขียนบทมีความเชื่อว่า การทำงานที่มีความเร่ง รีบเช่นนี้ไม่ใช่การทำงานเขียนที่ไม่ดี เพราะ ความคิดแรกที่เกิดขึ้นมาถือเป็นความคิดที่ดีที่สุด นำมาใช้ได้ เพราะหากมีเวลาในการทำงานหลายๆ บางที่จะคิดแตกเรื่องออกไปมากมายเกินไป แล้ว ทำให้เรื่องเสียทิศทาง ตัดสินใจยาก และอาจจะไม่ทำงานส่งตรงตามเวลาเหมือนกับการเขียนบท ลักษณะนี้ เนื่องจากยืดหยุ่นได้

ผู้เขียนมีความเห็นว่าการทำงานที่เร่งรีบเช่นนี้ก่อให้เกิดข้อดีเนื่องจากผู้เขียนบท สามารถเช็คงานของตัวเองได้ว่าผู้ชมชื่นชอบละครหรือไม่ และสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น แต่สิ่ง ที่น่าเสียดานั้น อาจจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่ดีที่สุดที่น่าเสนอต่อคนดูได้

จะเห็นได้ว่า การทำงานเขียนบทละครโทรทัศน์ในขณะที่ละครออกอากาศไปด้วย สร้างภาวะความเครียด และความกดดันให้กับตัวผู้เขียนบทไม่น้อย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เขียนบทเอง ที่จะต้องจัดการ และรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นให้ได้ หากผู้เขียนบทมีประสบการณ์ไม่มากพอก็อาจจะ ทำให้เกิดผลเสียแก่งานที่ออกมาได้ เนื่องจากกดดัน, เครียด ไม่สามารถเขียนบทละครออกมา ทันเวลาได้ ซึ่งผู้เขียนบทสามารถมีความชำนาญได้โดยอาศัยการฝึกฝน แต่แม้ว่าผู้เขียนบทจะ สามารถผลิตบทละครโทรทัศน์ออกมาได้ทันกำหนดเวลา สิ่งที่น่าเสนอต่อผู้ชมอาจไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุด ก็ได้ เนื่องจากขั้นตอนการผลิตไม่สามารถผลิต หรือสร้างสรรค์งานออกมาตามที่ผู้เขียนบทต้องการ ได้ทันเวลา อย่างเช่นในเรื่องทางทาสีที่ทีมงานไม่สามารถสร้างสรรค์ฉากขึ้นใหม่ในเวลาจำกัด ได้ ละครโทรทัศน์ที่น่าเสนอสู่สายตาผู้ชมจึงเป็นเพียงการนำเสนอสิ่งที่ดีที่สุดขณะนั้น ไม่ใช่สิ่งที ดีที่สุดสำหรับละคร และผู้ชม วิธีการผลิตละครเช่นนี้จึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดในการผลิตผลงานเผยแพร่สู่ สาธารณะ แต่เป็นกระบวนการผลิตละครโทรทัศน์แบบไทยที่ผู้ผลิตมีความพร้อม และมี ประสบการณ์ในการทำงานลักษณะนี้

สำหรับการเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์ ถือเป็นกระบวนการเป็นกระบวนการที่ถอดจินตนาการนามธรรมจากบทประพันธ์ต้นฉบับ (นวนิยาย) มาเป็นจินตนาการรูปธรรม (บทละคร) เพื่อให้เหมาะสมกับการแสดง ซึ่งรหัสที่ผู้เขียนบทนำมาเข้ารหัสเป็นบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ได้แก่

- รหัสทางวัฒนธรรม (Cultural code)

เนื่องจากละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” มีการนำเสนอแบบย้อนยุค คือ นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตผู้คนในสมัยรัชกาลที่ 5 อันได้แก่ชีวิตของชนชั้นเจ้านายอย่างพระยาสิทธิโยธิน , คุณหญิงแย้ม ฯ กับชนชั้นป่าวไพร่อย่างพิง , เย็น, แอบ, เปวน ฯ ผู้เขียนบทจึงใช้รหัสวัฒนธรรมนี้มาจัดการสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อประกอบสร้างเป็นละครย้อนยุคที่สามารถนำเสนอเนื้อหาได้ถูกต้องตามยุคสมัย โดยใช้กำหนดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยนั้น รวมถึงการแสดงออก, ทัศนคติ, ความเชื่อ ฯ ให้สมจริง เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

-Representational code และ Presentational code

ผู้เขียนบทใช้ Representational code และ Presentational code ในการจัดการตัวละครต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่อง โดยใช้ Representational code เป็นตัวการกำหนดการนำเสนอตัวละครว่าต้องการนำเสนอให้ออกมาเป็นตัวแทนของบุคคลใดในสังคม โดยใช้ Presentational code กำหนดการแสดงออกตามบุคลิกของตัวละครนั้นๆ

-รหัสเชิงตรรกะ (Digital code)

ผู้เขียนบทได้ใช้ รหัสเชิงตรรกะ (Digital code) มาจัดการสัญลักษณ์ทั้งด้านภาพและเสียงเพื่อประกอบสร้างความหมายให้กับเนื้อเรื่อง เห็นได้จากในหลายฉากด้วยกัน อย่างเช่น การกำหนดให้ขึ้นตัวหนังสือตอนเปิดเรื่องเพื่อแสดงให้ผู้ชมทราบว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในละครอยู่ในยุคสมัยใด อีกทั้งผู้เขียนบทยังใช้รหัสตัวนี้มาเข้ารหัสนำเสนอถึงประเด็นคำสอนต่างๆ โดยให้ตัวละครแต่ละตัวกล่าวคำสอนนี้อย่างชัดเจน

-รหัสเชิงเสมือน (Analogue code)

ผู้เขียนบทได้ใช้รหัสเชิงเสมือน (Analogue code) มาจัดการการแสดงออกของนักแสดง(action) และอธิบายถึงอารมณ์ของตัวละคร และนำมาใช้จัดการการนำเสนอเรื่องโดยใช้ภาพเพียงอย่างเดียว ถือเป็นข้อดี ช่วยทำให้ละครไม่น่าเบื่อเพราะเต็มไปด้วยบทสนทนา

-รหัสเชิงสุนทรียะ (Aesthetic code)

จากการศึกษาพบว่าผู้เขียนบทมีการใช้รหัสเชิงสุนทรียะ(Aesthetic code) มาเข้ารหัสเพื่อช่วยในการนำเสนอเรื่องราวให้เกิดความสนุกสนาน มีสีสัน ตรงตามอารมณ์ของโทนเรื่อง

จะเห็นได้ว่าการเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2551 นี้ เป็นการเข้ารหัสที่ทำให้ผู้ชมสามารถตีความได้ เนื่องจากผู้เขียนเข้าใจถึงศาสตร์ของละครที่เป็นรหัสสำคัญในการกำหนดการเข้ารหัสในด้านอื่นๆ

เมื่อบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ มีการเปลี่ยนแปลงในหลายลักษณะด้วยกัน ได้แก่ การแก้ไขในฉาก โดยทำให้เหตุการณ์ หรืออารมณ์ของเรื่องเปลี่ยนไปจากเดิม , มีการตัดฉากที่ไม่สำคัญทิ้งไป และเพิ่มเติมตัวหนังสือเข้ามาช่วยในการนำเสนอ เป็นต้น ถือเป็นการเข้ารหัสบทละครใหม่อีกครั้งโดยผู้กำกับการแสดง และในขั้นตอนการตัดต่อ

การที่การผลิตละครโทรทัศน์นั้นประกอบไปด้วยบุคคลหลายฝ่าย ทั้งผู้กำกับการแสดง นักแสดง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ซึ่งแต่ละคนก็มีการถอดรหัส (decode) ตีบทละครโทรทัศน์และทำการเข้ารหัสใหม่อีกครั้งในมุมมองของตัวเอง การนำเสนอละครออกมาจึงมีความแตกต่างออกไปบ้าง และเนื่องจากเป็นละครที่เร่ง เวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นสิ่งที่ทำให้ทีมงานผลิต (Production) ต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ทำการรวบฉากละครที่สามารถถ่ายติดต่อกันได้ เพื่อเป็นการลดเวลาในการย้ายฉาก ประหยัดเวลาในการจัดไฟ จัดกล้องใหม่ หรือการที่นักแสดงไม่มีคิวมาถ่ายให้ในเวลากลางคืน กองถ่ายก็ต้องปรับเปลี่ยนเนท้อหาในฉากให้เป็นเวลากลางวันเพื่อเป็นการแก้ปัญหาให้ละครทั้งหมดถ่ายทำไปได้ด้วยดี

สำหรับฉากที่ถูกตัดทิ้งส่วนมากจะเป็นฉากที่เคยกล่าวถึงก่อนหน้านี้อแล้ว มีฉากนี้เพิ่มเข้าไปเพื่ออธิบายความเท่านั้น จึงไม่มีความสำคัญอะไร เนื้อหาละครที่ถูกตัดออกไปเยอะสุดจะอยู่ในบทที่ 17 เพราะเป็นบททอวสาน ทีมงานตัดต่อต้องตัดเนื้อหาบางส่วนออกเนื่องจากมีความยาวเกินเวลาออกอากาศ ซึ่งจริงๆแล้วบทถูกถ่ายทำมาทั้งหมด แต่เวลาไม่พอ จึงต้องตัดเนื้อหาส่วนที่ไม่จำเป็น หรือเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวละครเอกของเรื่อง หรือมีผลต่อตัวเรื่องออกไป

ขั้นตอนการตัดต่อ ถือว่ามีความสำคัญต่อละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” อย่างมาก เนื่องจากตัวผู้กำกับฯ คือ คุณ สยาม สังวริบุตรจะเข้ามาควบคุมในขั้นตอนนี้ด้วยทุกครั้ง จึง

ถือว่าผู้กำกับฯ เรื่องนางทาสนี้เป็นผู้เข้ารหัสคนสุดท้าย ซึ่งมีความสำคัญต่อการผลิตละครเรื่องนี้
อย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ผลิตควรให้ระยะเวลาในการทำงานขั้นตอนการเขียนบทละครโทรทัศน์มากขึ้น
เพื่อความสะดวกสบายที่สุดของละคร และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ผู้เขียนบทให้รายละเอียดในการกำหนดการแสดงออก(Action) ของตัวละครให้
ชัดเจนมากขึ้น เพื่อที่ทีมงานผู้สร้างจะได้เห็นภาพและเข้าใจอารมณ์ของตัวละครมากขึ้น

3. ผู้กำกับการแสดง และผู้เขียนบทควรมีโอกาสปรึกษาพูดคุย และวางแนวทาง
ของละคร บทละคร เพื่อจะลดปัญหาในการตีความหมายไม่ตรงกัน

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง นางทาส ปีพ.ศ. 2551” พบ
อุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลจากผู้เขียนบทและทีมงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากละครโทรทัศน์เรื่อง
“นางทาส” มีการถ่ายทำที่เร่งมาก เพราะต้องรีบผลิตให้ทันการออกอากาศ ดังนั้น จึงทำให้ตัว
ผู้เขียนบทไม่ค่อยว่าง และเมื่อจบละคร ผู้เขียนและทีมงานเดิมทั้งหมดก็ต้องทำงานละครเรื่องใหม่
ซึ่งมีความเร่งรีบเช่นกัน จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการติดต่อสัมภาษณ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะการเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง
นางทาสปีพ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการเข้ารหัส
ละครโทรทัศน์เรื่องนี้ว่ามีการจัดการองค์ประกอบต่างๆในการเขียนบทละครเพื่อรวบรวมเป็น
ความรู้พื้นฐานแก่ผู้ที่สนใจด้านการเขียนบทละครโทรทัศน์ แต่นอกจากนี้ ยังมีประเด็นอื่นที่ผู้สนใจ
สามารถทำการศึกษาต่อไปในอนาคตได้ ดังนี้

1. ละครโทรทัศน์ นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่สร้างความบันเทิงแก่ผู้ชม และ
เป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้ชมได้ทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย โดยละครแต่ละประเภทก็มีการนำเสนอใน
รูปแบบที่แตกต่างกันไป การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์ของละครแต่ละประเภทก็แตกต่างกันไป
เช่นกัน ดังนั้น การศึกษาถึงการเข้ารหัสละครประเภทอื่นนอกเหนือจากละครชีวิต เช่น ละครตลก
ขบขัน ละครต่อสู้ และละครลึกลับสยองขวัญ จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาเช่นกัน เพื่อเป็น

ความรู้พื้นฐานในการเขียนบทละครโทรทัศน์ และเข้าใจถึงการเขียนบทละครโทรทัศน์ประเภทต่างๆดียิ่งขึ้น

2. ละครโทรทัศน์ 1 เรื่อง ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลายอย่าง และผ่านการตีความหมายจากหลายบุคคล ดังนั้นจึงสามารถศึกษาถึงการใช้รหัส และสัญลักษณ์ในประเด็นอื่นได้ เช่น ศึกษาในส่วนของผู้กำกับ นักแสดง หรือผู้ติดต่อ เป็นต้น